

Handläggare: Jyrki Arponen
Telefon: 08-508 03 103

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Redovisning av verksamhet med personligt ombud år 2008

Beteckning 704-08-52045.

Länsstyrelsen i Stockholms län inkom 2009-03-04 med begäran om redovisning av verksamhet med Personligt ombud år 2008 inför utbetalning av statsbidrag för 2009. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd har erhållit 302 400 kr i statsbidrag till verksamheten under 2008.

Förvaltningens förslag till beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd lägger rapporten till handlingarna.

Maria Häggblom

Ante Hemphälä

Stadsdelsdirektör

Avdelningschef

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts inom Individ och Familjomsorg, verksamhetsområdet beroendevård och socialpsykiatri av verksamhetschef och personliga ombudet.

Ärendet

Inför utbetalning av statsbidrag för år 2009 begär Länsstyrelsen att nämnden inkommer med redovisning av hur verksamheten har bedrivits samt bifoga en ekonomisk redovisning. Begäran av redovisning av verksamheten omfattas av 15 punkter, vilka besvaras punktvis.

Det kursiva är länsstyrelsens frågeställning.

Redovisning av verksamhet med Personligt ombud år 2008

Arbets-/handlingsplan för verksamheten. Uppsökande verksamhet som bedrivs och tillvägagångssätt.

- Personligt ombud bidrar till en kvalitetssäkring i vår stadsdel med att lyfta fram problem och frågeställningar och tydliggöra samt påvisa systemfel, som kan förekomma. Personligt ombud har i sin fristående roll och i sina arbetsuppgifter kontakt med olika myndigheter.

Personligt ombud finns tillgängligt inom öppen och slutet psykiatrisk vård. Målet är att kunna möta alla som söker personliga ombudets stöd och erbjuda råd och stöd samt hjälpa dem att få insats från annat håll.

Särskild tonvikt läggs på den tysta gruppen framförallt personer utan andra insatser.

Personliga ombudet besöker träfflokaler Lyktan och Hela människan i Tensta och samarbetar med det lokala Medborgarkontoret för alla invånare inom Spånga-Tensta stadsdel.

Personliga ombudet medverkade i brukarrådet på Klubbhus lyktan i Spånga-Tensta stadsdel.

Informationsinsatser som genomförts.

- Personliga ombuden inom PO- verksamheten Stockholm Nordväst har tagit fram ett gemensamt informationsmaterial som finns lättåtkomliga för allmänheten på bl a, försäkringskassan, psykiatriska mottagningar och vårdcentraler. Nytt material och aktuella uppgifter om oss revideras årligen.

Personliga ombudet deltar på informationsträffar hos olika berörda huvudmän och myndigheter. Dessa informationsträffar sker ofta i anslutning till arbetsplatsträffar och forum där PO kan nå ut till en större grupp.

Målgrupp för verksamheten. Hur beslutas att en person ska få respektive nekas personligt ombud? Finns bedömningsgrunder?

- Personligt ombud kan erbjudas till personer 18 år eller äldre

med psykiska funktionsnedsättning som innebär ett omfattande och långvarigt socialt handikapp.

Personer som har komplexa behov av vård, stöd service och som har behov av kontakt med socialtjänsten, primärvård och den specialiserade psykiatrin (utan krav på diagnos) och andra myndigheter kan få hjälp av personligt ombud.

Personligt ombud är en möjlig insats för personer som finns på hem för vård eller boende, HVB och för personer med psykiska funktionsnedsättning och missbruk (dubbeldiagnos).

Beslut om en person skall få eller nekas personligt ombud tas i det första bokade samtalet.

Klienten deltar i det som sker. Personliga ombudet står för en personlig och tidsmässig kontinuitet. Kontakten kan initieras av personal inom psykiatrin och socialtjänsten samt anhöriga då klienten har lämnat tidigare samtycke till detta.

Om personen inte tillhör målgruppen eller uppdraget inte tillhör ombudsverksamheten, hänvisas eller länkas personen till rätt aktör/instans. bl a biståndsbedömare, boendestödjare, skuldrådgivare, medborgarkontoret, mottagningsgruppen inom stadsdelsförvaltningen m fl....

Har verksamheten utvärderats? Om så är fallet, vad blev resultatet?

- Att kvalitetssäkra arbetet som personligt ombud utför har länge diskuterats i nätverket PO-Nordväst i Stockholms stad. Gruppen består av personliga ombuden från Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta och Hässelby-Vällingby.

Diskussionen har kretsat kring svårigheten att hitta ett mätsystem som utesluter påverkan från ombuden när det gäller makt och lojalitetsaspekter.

Vi valde att ha en fokusgrupp under 2007.

Den första reflektionen när resultaten från fokusgruppen kom till vår kännedom var att svaren stämmer överens med hur vi själva uppfattar vårt arbete, och hur vi utför det.

Tankar fanns om att ha motsvarande fokusgrupp med våra samarbetspartners bl a försäkringskassan, psykiatrin och stadsdelsförvaltningarna samt brukarorganisationerna.

Fokusgruppen har uteblivit under 2008 bl a därför att det har pågått stora omorganisationer inom försäkringskassan och en upphandlingsprocess inom psykiatrin.

Antal personer som begärt personligt ombud fördelat på kön, ålder och orsak. Ange situationen vid årsskiftet 2008/2009?

36 pågående;	12 kvinnor	24 män
	33,0 % kvinnor	67,0 % män

Här räknas inte med klienterna förfrågningar om vad som personligt ombud kan hjälpa med som korta råd- eller stödsamtal per telefon. Inte heller ifall klienten inte har velat boka för tid för samtal och besök.

Klienter som har haft kontakt personligt ombud under 2008:

83 klienter;	31 kvinnor	52 män
	37 % kvinnor	63 % män

31 kvinnor

Ålder:	18-25 år	4
	26-45 år	11
	46- år	16

52 män

Ålder:	18-25 år	5
	26-45 år	20
	46 - år	27

Orsaker:

Psykiatrisk vård, byte av läkare, klagomål, samsas.

Juridisk hjälp och rådgivning.

Fondansökan

Hjälp i kontakt med socialsekreterare.

Skattemyndigheten, deklARATIONER, folkbokföringen

CSN avskrivning av studielån och ansökan om nedsatt årsbelopp.

Försäkringskassan, ansökan av bostadstillägg, bostadsbidrag, sjukersättning

Inkassobolagen, hjälp med avbetalningsplanering.
Polisanmälan av brott.
Överförmyndarnämnden, klagomål, med att få god man
Bostad, förhindra vräkning, kontakt med olika hyresvärdar
Boendestöd och biståndsbedömare
Arbete kontakt med Praist i Spånga-Tensta.
Somatiska vården.
Tandvård, kostnadsförslagen. Kontakta tandvårdsnämnden.
Neuropsykiatrisk utredning.
Arbetsträning och rehabilitering
Kronofogden redogörelse av inkomstuppgifter
Skuldsaneringsansökan
Sysselsättning
Överklaganden, ekonomiskt bistånd, LVU, LPT, LRV,
Justitieombudsman.

Kvarvarande klienter år 2007 40

Nyttillkomna klienter år 2008 + 43

Totalt: 83

Avslutade klienter år 2008: 47

Kvarvarande klienter pågående uppdrag år 2008: 36

Antal personer som inte erhållit personligt ombud och orsak därtill, eventuell kö samt omfattning?

Alla personer som tillhörde målgruppen har fått en insats från personligt ombud. Ingen kö under 2008.

En genomsnittlig väntetid till första samtalet är ca 2-3 veckor.

Många fler skulle behöva personligt ombud men söker inte.

Uppskattningsvis kan det bli fråga om ca 80 personer, vilka har psykiskt funktionsnedsättning som inte söker personligt ombud.

Vilket mandat har lednings-/referensgruppen?

- Arbetsledningen är ansvarig för att personligt ombud kan genomföra sitt uppdrag för personer med psykiska funktionsnedsättning.

Referensgruppen finns däremot som forum där personligt ombud kan delge en bred kunskap om lokala förhållanden och samtidigt kunna ha informationsbyte med andra aktörer. Vi kan lyfta också fram vilka systemfel som kan förekomma.

Vilka ingår i lednings-/referensgrupp för verksamheten?

- Ledningsgruppen har varit inbjuden till referensgruppens möten. Personliga ombuden i Stockholm Nordväst har haft fyra möten. Referensgruppen bestående av företrädare från socialpsykiatri, försäkringskassan, psykosenheter i Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, IFS, RSMH i Järva.

Hur ser roll- och ansvarsfördelningen ut mellan ledningsgrupp, arbetsledare och ombud?

- Arbetsledningen har övergripande och formella ansvar för PO verksamheten. Arbetsledaren tillsammans med personliga ombud ställer för uppärande av tydliga mål vad som man skall uppnå i arbete och prioritering. Enhetschefen Gunnel Öhrming inom socialpsykiatri är arbetsledare.

Personligt ombud har en självständig och fristående roll gentemot sina klienter. Personligt ombud arbetar på ett sätt som värnar relationen mellan ombud och klienten. Detta bidrar till ökad självkänsla och till en förbättrad livssituation hos klienten.

Ledningsgrupp-/referensgruppens arbetsformer, t.ex. mötesfrekvens och frågor som avhandlas

- Under året 2008 har alla PO haft fyra referensgruppsmöten. Informationsspridning, ombudets roll i organisationen samt upptäckta systemfel har avhandlats.

Hur utövas arbetsledning/vardagsledningen? Vad fungerar bra respektive mindre bra?

- Arbetsledningen har stor betydelse för hur arbetet bedrivs och utvecklas. Arbetsledaren har en viktig operativ uppgift. Som aktiv och engagerad kan hon ge legitimitet. Hon ser till att personligt ombud får tillträde till de offentliga systemen för att kunna påverka dessa. Hon kan skapa resurser och stöd för personligt ombud. Arbetsledaren har också bidragit till med att personligt ombud har fått ett ansvar och självständig roll.

Kompetensutveckling och handledning som ombuden erhållit under 2008.

- Vad gäller kompetensutveckling personligt ombud har deltagit vid aktuella konferenser, nationella föreläsningar.

Nätverket för personliga ombuden i Stockholms län och Uppsala län anordnar två konferenser per år med föreläsningar och erfarenhetsbyte i kompetenshöjande syfte.

Stockholms personliga ombuden har påbörjat sina nätverksmöten inför/under gemensam upphandling.

Under 2008 har två personliga ombud från Stockholm Nordväst samt PO Järfälla haft gemensam process- och åtgärdsinriktad handledning ca var tredje vecka.

Arbetsmetodik/-modell för verksamheten?

- Personliga ombudet använder olika verktyg/arbetsmetoder som stöder arbetsmodell för verksamheten. Nätverksarbete/möten sker både externt och internt och är viktig metod för att nå framgång i klientarbetet. Handledning för att hitta yrkesrollen och vidare som stöd i verksamhetens utveckling. Fullmakt vid behov för att företräda klienten. Arbetsmodellen personligt ombud arbetar utifrån finns Beskriven i Socialstyrelsens skrift: *”Mål och metoder att arbeta som Personligt ombud”*

Redovisning av verksamhet med personligt ombud år 2008

Box 4066, 163 04 SPÅNGA. Fagerstagatan 15, Lunda företagsområde
Telefon 08-508 03 000. Fax 08-50803099
stadsdelsnamnden@spanga-tensta.stockholm.se

www.stockholm.se

modellen innefattar följande faser:

Kontaktfasen, vilken innefattar information om PO. och omfattar 1-3 besök innan målet är formulerad och avgränsat.

Förtroendeskapandefasen, då klientens behov av stöd och hjälp kartläggs. Personligt ombud arbetar tillsammans med klienten för att nå mål.

Personlig plan, en muntlig plan upprättas som tydliggör mål.

Genomförandefasen, då personliga ombudet hjälper och ger stöd till klienten i olika aktiviteter som är kopplat till målen. Klienten står i fokus hela tiden.

Avslutning, kan också vara vilande.

Ekonomisk redovisning med uppgifter om bl.a antal tjänster, vakanser, tjänstledigheter samt längre sjukfrånvaro.

- Spånga-Tensta har under året haft en heltids anställd som PO ingen tjänstledighet har förekommit och 2 sjukfrånvarodagar kan redovisas, under 2008.

Ekonomi

Budget 2008	Intäkt VP	Bokslut 2008	Nettoavvik./Tot avvik.
444 tkr	306 tkr	495 tkr	- 47 tkr

Namnge aktuellt/aktuella ombud, adress, telefonnummer, mobilnummer samt E-postadress

- Jyrki Arponen,
Postadress: Personligt ombud, Spånga stadsdelsförvaltning,
Box 4066, 163 04 Spånga.
Besöksadress: Personligt ombud, Tenstagången 36,
163 64 Spånga.

Redovisning av verksamhet med personligt ombud år 2008

Box 4066, 163 04 SPÅNGA. Fagerstagatan 15, Lunda företagsområde
Telefon 08-508 03 000. Fax 08-50803099
stadsdelsnamnden@spanga-tensta.stockholm.se

www.stockholm.se

Telefonnummer: Direkt 08-508 03 103. Vxl 08-508 03 000.
Mobilnummer: 076-12 03 103.
E-postadress: jyrki.arponen@spanga-tensta.stockholm.se